

Sulkavan perusopetuksen oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma 2021-

Mitä ohjaus on?

Ohjaus koulussa ja oppilaitoksessa on jatkuvaa, vuorovaikutteista ja tavoitteellista toimintaa oppilaan oppimisen, kasvun ja kehityksen tueksi. Ohjaus on kaikkien koulussa ja oppilaitoksessa sekä erilaisissa oppimisympäristöissä työskentelevien yhteistä työtä.

Koulun toimintakulttuuri tukee ohjauksen järjestämistä.

Jokaista oppilasta kunnioitetaan yksilönä, jolla on oikeus laadukkaaseen ja omiin tarpeisiinsa nähden riittävään ohjaukseen. Ohjauksella edistetään opiskeluvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista sekä tuetaan lasta ja nuorta elämään, koulutukseen ja uravalintoihin liittyvissä päätöksissä.

Ohjauksen tarkoituksena on lisätä oppilaan itsetuntemusta niin, että hän tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa. Ohjaus tukee nuorten ammatillisen identiteetin kehittymistä, auttaa ura- ja elämänsuunnittelutaitojen muotoutumisessa sekä antaa valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiselle. Riittävä ohjaus on perusta sille, että nuoret pystyvät aktiivisesti kehittämään tulevaisuuden kannalta merkittäviä taitoja, suunnittelemaan koulutustaan ja uravalintojaan sekä tekemään itsenäisiä, itsensä kannalta merkityksellisiä valintoja tulevaisuutensa suhteen.

Ohjauksen työnjako

Rehtori

- luo ohjaukselle toimintaedellytykset ja huolehtii ohjauksen riittävistä resursseista
- vastaa opiskelurauhan säilymisestä koulussa ja puuttuu ongelmiin tarvittaessa
- mahdollistaa koulun ja kodin välisen yhteistyön
- päättää valinnaisaineryhmistä ja tekee lukujärjestykset
- järjestää yhdessä oppilaanohjaajan kanssa oppilaiden huoltajille tiedotuksen jatko-opintomahdollisuuksista ja yhteisvalinnasta
- vastaa oppilaitoskohtaisen oppilashuoltoryhmän toiminnasta
- antaa luvan kolmea päivää pidemmille poissaoloille

Oppilaanohjaaja

- on päävastuussa oppilaanohjauksen suunnittelusta ja toteuttamisesta
- pitää oppilaanohjauksen tunnit voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti
- antaa yksilö- ja ryhmäohjausta tarpeen mukaan
- osallistuu koulun oppilashuoltotyöhön
- tekee yhteistyötä oppilaiden huoltajien kanssa jatko-opintoihin ohjauksessa
- on päävastuussa yhteishaun järjestelyistä
- ohjaa oppilaiden valinnaisainevalintoja
- on vastuussa valinnaisaineryhmien muodostumisesta yhteistyössä rehtorin kanssa
- suunnittelee ja järjestää oppilaiden työelämään tutustumisjaksot
- tekee yhteistyötä muiden oppilaitosten ja työelämän edustajien kanssa

- organisoii tutustumiskäynnit toisen asteen oppilaitoksiin
- käy henkilökohtaisia ohjauskeskusteluja oppilaiden kanssa
- ohjaa oppilaita jatko-opiskelu- ja uravalinnoissa
- tukee oppilasta ongelmatilanteissa sekä ohjaa tarvittaessa ammattiauttajalle
- antaa tarvittaessa tehostettua oppilaanohjausta niille 8. ja 9. luokan oppilaille, jotka tarvitsevat lisätukea jatko-opintoihin hakeutumisessa, ja laatii heidän kanssaan henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman
- vastaa jälkiohjauksesta yhteistyössä etsivän nuorisotyön ja muiden yhteistyötahojen kanssa
- osallistuu moniammatilliseen ohjaustyyöhön

Luokanvalvoja

- on luokalleen aikuinen, joka huolehtii yksittäisen oppilaan ja koko luokan päivittäisen koulutyön sujumisesta
- luo luokkaansa myönteistä yhteishenkeä ja tekee koulun toiminnan tutuksi oppilailleen
- seuraa oppilaan koulumenestystä ja on tarvittaessa yhteydessä aineenopettajiin, erityisopettajiin ja oppilaanohjaajaan
- keskustelelee tarvittaessa oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa oppilaan käyttäytymisessään tai opintomenestyksessään tapahtuneista muutoksista sekä lisääntyneistä poissaoloista
- puuttuu luokalla ilmeneviin ongelmiin ja vie asioita tarvittaessa eteenpäin
- hoitaa luokansa ohjaustuokiot sovitun aikataulun mukaisesti
- tiedottaa luokalleen ajankohtaisista asioista
- käy henkilökohtaiset keskustelut luokansa oppilaiden kanssa vähintään kerran lukuvuodessa
- osallistuu tarvittaessa oppilashuoltoryhmän kokouksiin
- voi antaa luvan enintään kolmen päivän poissaoloon
- vastaa oppilaidensa pedagogisista asiakirjoista ja niiden tekemisestä yhteistyössä erityisopettajien kanssa

Luokanopettaja

- luo luokkaansa myönteistä yhteishenkeä ja tekee koulun ja sen toiminnan tutuksi oppilailleen
- toteuttaa oppilaanohjausta osana muuta opetusta ja koulun toimintaa yhdessä muiden opettajien ja henkilökunnan kanssa
- perehdyttää eri ammatteihin ja lähiympäristön elinkeinoelämään
- edistää oppilaiden oppimisvalmiuksien ja -taitojen kehittymistä sekä heidän kykyään tunnistaa opiskelustrategioitaan ja asettaa toiminnalleen tavoitteita ja arvioida niiden saavuttamista
- vahvistaa oppilaiden myönteistä minäkäsitystä itsestään oppijoina ja ryhmän jäseninä

Aineenopettaja

- tiedottaa oppilaille oman aineensa sisällöstä ja arvioinnista
- ohjaa oppilaita opettamansa aineen opiskelutekniikassa
- tiedottaa oppilaiden tuntikäyttäytymisestä ja poissaoloista luokanvalvojaa
- esittelee oppilaille oman oppiaineensa jatko-opintomahdollisuuksia ja merkitystä tulevaisuuden opinnoissa ja työelämässä

Laaja-alainen erityisopettaja

- antaa osa-aikaista erityisopetusta tuen kaikissa vaiheissa oppilaalle, jolla on oppimisen vaikeuksia tai joka tarvitsee tehostettua tai erityistä tukea oppimisvalmiuksiensa parantamiseen
- opettaa osa-aikaisesti yksilöllistetyn oppimäärän mukaan opiskelevia oppilaita, jotka opiskelevat yleisopetuksen ryhmässä
- konsultoi pedagogisten asiakirjojen laadinnassa yhteistyössä oppilaan, huoltajien, luokanopettajan tai aineenopettajan ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa
- tiedottaa luokanopettajalle, aineenopettajille ja luokanvalvojalle oppilaan opetuksen erityisjärjestelyistä
- seuraa tuen tarpeessa olevan oppilaan opiskelutilannetta sekä suunnittelee ja toteuttaa henkilökohtaista ohjausta ja opetusta tarvittaessa yhteistyössä oppilaan muiden opettajien kanssa
- osallistuu koulun oppilashuoltoryhmän työhön
- osallistuu tiedonsiirtopalaveriin

Erityisluokanopettaja

- opettaa pienluokan oppilaita ja on luokan luokanvalvoja
- ohjaa oppilaiden oppimista ja seuraa opintojen edistymistä
- tekee yhteistyötä kodin ja muun ohjaushenkilöstön kanssa oppilaan oppimisen edistämiseksi
- vastaa oppilaidensa pedagogisten asiakirjojen laatimisesta
- järjestää tarvittaessa moniammatillisia palavereja oppilaan opiskelun tukemiseksi
- ohjaa yhdessä oppilaanohjaajan kanssa oppilasta hänen jatko-opintoihin suuntautumisessaan
- on oppilashuoltoryhmän jäsen

Koulunkäynninohjaaja

- toimii opettajan työparina
- ohjaa opettajan ohjeistamana tukea tarvitsevaa oppilasta joko pienryhmä- tai luokkaopetuksessa

Tukioppilas

- tukee 7.-luokkalaisten sopeutumista yläluokille
- järjestää erilaisia koulun yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia

Muu henkilökunta

- tukee ja edistää toiminnallaan koulun kasvatustavoitteiden toteutumista
- vastaa toimenkuvansa mukaan koulutyön sujumisesta

Oppilas

- huolehtii koulunkäynnistään ja koulutehtävien tekemisestä koulussa ja kotona
- valitsee omat valinnaisaineensa koulun tarjonnasta

Kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa

Kodin ja koulun välinen yhteistyö on tiivistä. Koulun yhteydenpito koteihin tapahtuu pääasiassa Wilmaa hyödyntäen. Wilman kautta kulkee tieto oppilaan poissaoloista, huomioista

käyttäytymisessä ja opintomenestyksestä. Wilman kautta tiedotetaan myös koulun tapahtumista ja esimerkiksi yhteishakuun liittyvistä asioista. Yhteyttä pidetään tarvittaessa myös puhelimitse ja sähköpostitse. Huoltajat voivat myös tulla tapaamaan oppilaanohjaajaa nuoren yhteishakuun liittyvissä kysymyksissä.

Jokaisella luokka-asteella järjestetään vuosittain vanhempainilta, jossa käsitellään ajankohtaisia koulun toimintaan ja nuorten hyvinvointiin liittyviä asioita. Paikalle kutsutaan tarvittaessa vierailijoita tai muita ammattilaisia, kuten kuraattori, terveydenhoitaja tai nuorisotoimen edustaja, kertomaan heille ajankohtaisista asioista. Yhteishaun lähestyessä järjestetään yhteishakuvanhempainilta, jossa huoltajille esitellään toisen asteen koulutusvaihtoehdot. Keväisin järjestetään erillinen vanhempainilta tulevien 7-luokkalaisten huoltajille.

Työelämäyhteistyö ja työelämään tutustumisen järjestelyt

Työelämäyhteistyötä tehdään yritysvierailuina ja TET-jaksojen muodossa. TET eli työelämään tutustuminen toteutuu 7.-9. luokilla. 7.-luokkalaisilla on kaksi TET-päivää, yksi syksyllä ja yksi keväällä. 8.-luokkalaiset TET on viikon kestävä ja 9.-luokkalaisilla on kaksi yhden viikon mittaista TET-jaksoa itse hankitussa työpaikassa (syksyllä ja keväällä).

TET-viikkojen käytännön järjestelyistä ja ohjauksesta vastaa oppilaanohjaaja. Oppilaita kannustetaan etsimään sellaisia TET-paikkoja, joista on hyötyä ammatinvalinnan kannalta. Oppilaat hankkivat TET-paikkansa lähtökohtaisesti itse. Oppilaanohjaaja voi ohjata paikan hankkimisessa tarvittaessa. Oppilaat laativat työnantajan kanssa TET-sopimuksen ja TET-jaksoon voi liittyä oppilaanohjaajan tai aineenopettajien antamia tehtäviä, jotka voivat olla esim. TET-aineiston tehtäviä tai sähköisiä tehtäviä. Oppilaanohjaaja valvoo TET-jaksoa. Oppilaat saavat työnantajalta todistuksen suoriutumisestaan TET-jaksolla, joka toimitetaan oppilaanohjaajalle. Lisäksi oppilaanohjaaja voi seurata TET-jakson etenemistä olemalla yhteydessä TET-työnantajiin. TET-jaksoa käydään läpi koulussa luokkaohjauksen tunneilla.

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

Oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta vuosiluokilla 8 ja 9. Tehostettu oppilaanohjaus ei ole riippuvaista muista mahdollisista tuen päätöksistä, vaan siihen on oikeutettu jokainen sen tarpeessa oleva oppilas. Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen ja keinot arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja. Painopisteenä on oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittäminen sekä sopivan jatko-opintopaikan löytyminen.

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Henkilökohtaiseen jatko-opintosuunnitelmaan kirjataan oppilaan vahvuuksia sekä tavoitteita siirtymisestä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Näitä vahvistetaan suunnitelmallisesti oppilaan yksilölliset lähtökohdat ja tarpeet huomioiden. Tehostetun opinto-ohjauksen muita keinoja voivat olla esimerkiksi ylimääräiset ohjauskeskustelut, pienryhmäohjaus, koulutuskokeilut ja ohjatut henkilö- tai pienryhmäkohtaiset tutustumiskäynnit oppilaitoksiin.